

Izgatásért elítélték a Szegedi Új Nemzedék szerkesztőjét.

Szeged, szeptember 10. (Saját tudósítónktól.) A legutolsó évek törvényszéki krónikáiban igen jelentős szerepet foglalnak el azok a bűnpörök, amelyeknek hősei azok az újságírók, akik az ellenforradalmi orgánusok hasábjain tájékoznak kurzus-gyűléseket. Őt év óta sajnos ezeket a hangokat, ezeket a cikkeket, amelyek után rendszerint törvényszéki tárgyaláson mondanak verdiktet a kurzus bajnokáról, meg kellett szoknunk, de a sajtó történetében fekete oldalon örökítik meg ennek az ugynevezett zsurnaisztikának dolgaikat. Most ismét a nyilvánosság elé került egy olyan ügy, amiben a bíróság volt kénytelen büntető ítéletet hozni egy olyan kurzus-harsonás fölött, aki itt Szegeden még ma is azt képzeli, hogy az ellenforradalom atrocitással, gyilkolással és bombamerénylettel egybekötött dicső napjait lehet életre kelteni. A kecskeméti törvényszék tízenegy napig foghízára ítélte Iván Mihályt, a Szegedi Új Nemzedék felelős szerkesztőjét izgatás vétsége miatt. Ezenkívül még egy rágalmazási és becsületsértési bűnügye folyik a kecskeméti törvényszék előtt.

Iván Mihály ugyanis a kurzus tomboló idejében a Nép-íhez hasonlóan orgánusnál dolgozott abban a Cegléd városában, amely megcsufolva Kossuth Lajost — Lendvai Istvánt „választotta” követének. Az előzmények még 1922-re nyúlnak vissza, amikor is a Cegléd melletti Törtel község orvosa hirtelen meghalt. Azonnal kiírták az új pályázatot, amikor is három orvos jelentkezett, két „konstruktív” vallású és egy „destruktív”. És valahogyan úgy történt, hogy a község bizalma dr. Heinrich Géza destruktív vallású fiatal tehetséges orvosban összpontosult. Madarász szolgabíró azonban elejtette dr. Heinrichet a jelölésnél. A képviselőtestületi választásnál azután meglepő dolgok történtek, amikor a tagok megtudták Heinrich elejtését. Huszonegy képviselőtag közül négyen szavaztak a szolgabíró jelöltjére, míg husz községi képviselő túntetőleg kivonult a teremből. Törtel község legnagyobb része megfélebbezte és a közigazgatási bizottság meg is semmisítette a választást. Ezután pedig a szol-

gabíró konstruktív orvosa elutazott a községből. Erről a választásról Iván Mihály éles hangú cikket írt a Ceglédi Keresztény Hírlap-ban, A Nép című orgánus ismert hangján. Iván cikkét azután egy másik kurzus-orgánus, az Abony és Vidéke is átvette. A cikk csak annyit állapított meg Törtel községről, hogy ott csak négy magyar akad, a többi mind zsidó bérenc, akiket mind megvesztegettek. A cikk természetesen dr. Heinrich Gézát is olyan kitételekkel illette, amelyek az orvos szerint kimerítik a rágalmazás tényálladékat.

Dr. Heinrich Géza sajtó utján elkövetett rágalmazás és becsületsértés miatt pört indított Iván Mihály és Tillinger János ellen, aki az Abony és Vidékebe átvágta Iván cikkét. Ebben az ügyben a kecskeméti törvényszék most tartotta meg a főtárgyalást. Iván Mihály kihallgatása alkalmával, a tőle megszokott nagyhangon jelentette ki, hogy „az akkori idők mások voltak, mint a maiak”. Ezután a háborúról kezdett beszélni, majd kitanította a törvényszék elnökét, hogy őt meghurcolták a Vildg című destruktív és nemzetromboló újság hasábjain.

Adg Miklós elnök erre rendreutasította az élénken gesztikuláló és szónokoló vádlottat.

Tillinger kihallgatása után a törvényszék azt a husz történelmi képviselőtestületi tagot hallgatta ki, akik mind kivonultak az ülésről. A gazdák elmondották, hogy dr. Heinrich ügyesebb, dolgosabb volt, mint a többi és nekik jól meg kell fontolni, hogy a legmegbízhatóbb és legjobb orvost válasszák meg községi orvosnak. Hogy őket megvesztegettek volna, azt mind a huszan egyenesen és határozottan visszautasították.

Dr. Adg Miklós elnök ezután a főtárgyalást a bizonyítás kiegészítése végett elnapolta, de harminc napon belül új főtárgyalást tűz ki.

Iván Mihály ellen egyébként még egy eljárást indítottak cikkei miatt. Az ügyesség izgatás miatt emelt vádat a kurzus buzgó kiáltója ellen, az eljárást a kecskeméti törvényszék már le is folytatta. Bűnösnek mondták ki az izgatás vétségében és ezért tízenegy napig foghízára ítéltek.

Egész milliárdokra rugó vagyonát vesztette el dr. Milkó Endre.

Szeged, szeptember 10. (Saját tudósítónktól.) Részletesen beszámolt tegnap számában a Szeged arról a megrendítő tragédiáról, amelynek szomorú hőse dr. Milkó Endre kormányfőtanácsos. Mint ismeretes, dr. Milkó Endre a fővárosban Esküdt-ut 6. számú házában levő lakásán borotvával átvágta torkát, amire borzalmas tettét fölfedezték és az első segílyt nyújthatták volna, a szerencsétlen ember már kiszenvedett. Szegeden érthető megdöbbenéssel fogadták dr. Milkó Endre öngyilkosságának hírére és semmiképpen sem tudták megmagyarázni, hogy a javakorbéli, egészséges, munkaképes, nemesszívű ember hogyan jutott a tragikus elhatározáshoz. Csak a beavatottak és hozzá közelálló tudták, hogy dr. Milkó Endrét a legutolsó időben olyan súlyos veszteségek érték, hogy milliárdokra és milliárdokra rugó hatalmas vagyonát majdnem egészen elvesztette. A Szeged munkatársa dr. Milkó Endre megrendítő tragédiájáról a következő részleteket jelentheti:

A Milkó Vilmos és Fiai Gőzfűrészes és Órlomalom Részvénytársaság részvényeit a két testvér, Milkó Endre és Milkó Ferenc bírták. A nagykiterjedésű vállalatnak a fővárosban is vannak széles érdekeltségei és az üzletnek ezt a részét vezette már évek óta dr. Milkó Endre. Evekkel ezelőtt, az összeomlás után nagy érdekeltséget vállalt a cseh megszállott területen lévő Körösbányai Fatermelési Részvénytársaságnál, amelynek részvényeit bevezették a budapesti tőzsdére is. Ettől az időtől kezdve dr. Milkó Endrének az lett a főfoglaltsága s minden erejével azon volt, hogy vállalatát fejlessze és minél tökéletesebbé tegye.

Körülbelül három évvel ezelőtt a körösbányai vállalata számára a prágai Agrarska Banka-tól mintegy hatmillió cseh koronát vett kölcsön, hogy ezt a szépen fejlődő részvénytársaságot még jobban kifejlessze. Amikor a hatmillió kölcsönt perfektuálták, a cseh korona alig dollár magasabban, mint a magyar korona. A kölcsön

ez év elején járt le, amikor a cseh korona már kétezer magyar korona felé tendált. Így dr. Milkónak mintegy tízenkétezmilliárd magyar koronát kellett visszafizetnie a prágai banknak. A körösbányai vállalat azonban nem vállalta be a hozzáfűzött reményeket és így dr. Milkó Endrének, hogy tartozását ki tudja egyenlíteni, föl kellett ajánlania a prágai banknak a visóbrutai vállalatát, valamint törökbecsei értékes fűrészgyárat. A bank a két vállalatot teljesen átvette és miután ezeknek értéke mintegy hatmilliót tett ki, dr. Milkó így kiegyenlítette tartozását. Ez volt az első lépés, amikor hatalmas vagyonából kellett fedezni veszteségeit, amelyek a rosszul sikerült spekulációk miatt állottak elő — és ezután már egyenes út következett a végleges összeomlásig.

A mármaroszigeti és törökbecsei vállalatának elvesztése után dr. Milkó még jobban belefektült a Körösbányai Fatermelő Részvénytársaság üzleteibe és úgy spekulált, hogy ezzel a vállalattal nemesak visszaszerezheti veszteségeit, de tetemesen fog gyarapodni még mindig hatalmas vagyonra. Igen energikusan kezdett dolgozni a tőzsdén, természetesen a körösbányai papirokkal. Márciusig simán is ment minden, sőt jelentős nyereségek is mutatkoztak, azonban mikor a márciusi nagy bessz megkezdődött, megkezdődött az ő összeroppandása is.

Az év elején a körösbányai részvényeket százezer korona körül jegyezték a budapesti tőzsdén, ami tekintve a vállalatot, igen szép árfolyam volt. A bessz kezdetekor azonban tandcsadól azt tandcsolták, hogy minden erejével tartsa meg továbbra is a százezer koronás árfolyamot. Ezen a magas kurzuson rengeteg papír jelent meg a piacon, amelyeket dr. Milkó mindig felvét százezer korona körüli árfolyamon. Május elején tanácsadói még mindig hangoztatták, hogy tartsa továbbra is az aránytalanul magas árfolyamot, de ekkor már dr. Milkó Endre maga is látta, hogy ennek semmi

célja, ezzel csak fokozódhatik a veszteség.

Dr. Milkó százezer koronás árfolyamon rengeteg részvényt vásárolt össze, csak hogy az árfolyam stabil legyen és május végén huszezer koronáért volt kénytelen eladni a részvényeket. Ezzel a tranzakcióval, úgy hitte, lehet még valamit menteni, holott a katasztrófa ekkor már bekövetkezett. Erre az üzletre ráment az összes fővárosi érdekeltsége és elsősorban főüzlete: a Körösbányai összes érdekeltség. Elvesztett a „Titán” Faüzemek Rt., valamint a „Szalán” gyógyszerüzlet is, amelyeket mind mind ő kredit. Dr. Milkó különösen nagy reményt fűzött az ugynevezett „Szalán” fertőtlenítő szerhez, amelynek nagyszerűségéről meggyőződött és amellyel legalább annyit akart elérni, mint amennyit a Lisoformmal ért el. Még mielőtt azonban látta volna vállalatának eredményét, veszteséget miatt kénytelen volt teljesen megválni tőle.

Az az összeg, amelyet ezen az üzleten vesztett dr. Milkó Endre, szinte föl sem becsülhető, milliárdokra és milliárdokra rug, hiszen elvesztette minden érdekeltségét és vállalatát úgy Magyarországon, mint Romániában és Jugoszláviában. Egyedül a Budapest mellett levő kilencszáz holdas ványi mintagazdaság maradt meg a teljesen félrevezetett melegsívű embernek, sőt még vagyonának ez az utolsó maradványa is alaposan megvaaa terhelve. Milliárdokra rugó vagyonából jóformán semmije sem maradt, de ügyfelei közül veszteség senkit sem ért, tartozásait az utolsó fillérig kiegyenlítette.

Szerencsétlenül spekulált Milkó Endre és már nem tudta elviselni, hogy milliárdos vállalatai helyett néhány holdra zsugorodjon össze vagyona. Lelkében teljesen megrendült és így követte el borzalmas tettét. Holttestét — mint értesülünk — csütörtökön délután szentelik be a fővárosban, éjszaka szállítják Szegedre és itt pénteken délután négy órakor kísérik el utolsó útjára, a belvárosi katolikus temetőbe.

(V.)

A munkásrokkantak nemzetközi konferenciája.

Genf, szeptember 10. A munkásrokkantak német, belga és francia országos szövetségeinek képviselői konferenciára gyűltek össze Genfben. Elhatározták, hogy ideiglenes bizottságot létesítenek, amely a munkásrokkantak nemzetközi szövetségének előkészítésére kap megbízást. A munkásrokkantak képviselői meg fogják keresni a nemzetközi munkaügyi hivatalt is, hogy a legközelebbi konferencián nyújtsa be egy olyan nemzetközi egyezmény tervezetét, amely valamennyi államot kötelezi a munkásrokkantak kártalanítási összegének az életfenntartás költségeivel való aránybáhozására.

Jugoszlávia federalizálása.

Belgrád, szeptember 10. A zágrábi jelentés szerint Radics azt a követelést szándékozik a Davidovics-kormányhoz intézni, hogy a kormány nevezzen ki egy horvát minisztert és egy horvát államtitkárt, akik az autonóm horvát kormányt alkotnák. Ez volna az első lépése Jugoszlávia föderalizálásának. Mint politikai körökben vélik, bár Davidovics nagy előzékenységet tanúsít a horvát kívánásokkal szemben, Radics ezen óhaja nem fog teljesülni és ha Radics komolyan ragaszkodik követeléséhez, akkor kormányválságra kerül sor, amelynek megoldása a demokrata szlovének, bosnyák, mohamedán és szerb radikális koalíció volna. Kormánykörökben azt tartják, hogy Radics maga is belátja, hogy az állam alkotmányrendszerének megváltoztatását csak alkotmányrevízió képes, ami csak törvényhozási úton történhet meg.

Franciaország jegyez a német kölcsönből.

Páris, szeptember 10. A francia kormány, mint a Matin értesül, amerikai nyomásra elhatározta, hogy öt százalékos erejéig részt vesz a kibocsátásra kerülő német kölcsön jegyzésében. Ez az öt százalék 40 millió arany márkát tesz ki. Még nem állapították meg, hogy a kölcsönkötvények francia kézbe kerülő része a bankok pénztárában fog-e maradni, vagy pedig felkínálják a közönségnek.